

NAŠA LUC

1953

Številka 3

Ali bomo res utonili?

Iz predavanja „Začetki socialnega gibanja na Slovenskem“, ki ga ponatiskujemo v tem listu, vidimo, v kako težkih razmerah sta živel naš kmet in delavec v zadnjih desetletjih preteklega stoletja. Kazalo je, da skoro ni izhoda iz kritičnega stanja. Naše ljudstvo je bilo nesrečna žrtev pohleporv tujcev in vaških oderuhov.

Na srečo so vstali možje z Janezom Ev. Krekom na čelu, ki so smatrali za svoje poslanstvo narod dvigniti iz njegove vsestranske revščine in ga navdušiti za skupen nastop pri delu za lepšo bodočnost. Svojo borbo so oprli na večna načela krščanske Pravičnosti in Ljubezni.

Ali so uspeli? Pa še kako!

V kratkem času so ves narod dvignili na noge. To je bila prava revolucija, nekrvava sicer, a zato tem uspešnejša! Kaj podobnega bi težko zasledili pri drugih večjih narodih. Slovenci smo tedaj bili na tem, da svojo domovino vsestransko dvignemo tako visoko, da bi v mnogčem postali zgled drugim narodom.

Vojne in drugi zunanji dogodki ter komunizem v najnovejši dobi so na žalost zavrli ta hitri razvoj. Omenjeno obdobje naše narodne zgodovine pa nam more upravičeno služiti kot krasen primer, kaj se more doseči, če se delo zgrabi s prave strani ter se resno in složno „pljune v roke“.

O b branju tega predavanja nam misli nehoté pohité med naše brate in sestre, ki so razkropljeni po zapadni Evropi in Angliji. Sprašujemo se, ali bi bilo mogoče med njimi doseči podobne uspehe?

S tesnobo v srcu namreč ugotavljamo silno nevarnost za ta dragi košček našega naroda. Sami niti ne opazimo, kako polagoma podlegamo vplivu njegove okolja in se mu prilagujemo v vsem ter se tako zgublamo versko in narodno. Kot uveli list odpadamo drug za drugim od drevesa našega narodnega življenja. In to v času, ko bi domovina najbolj potrebovala naše zvestobe!

A kaj bi tožili! To stanje je samo zelo resen opomin, da bomo razumeli, da smo zapisani nagli smrti v narodnem in zelo pogosto tudi v verskem pogledu, če se hitro ne strezemo in usodnemu razvoju ne zastavimo poti.

Lepa misel! Toda kako to doseči? Saj je skoraj nemogoče, bo rekel ta ali oni.

J e m o g o č e, čeprav ni lahko!

Za težke naloge je treba vzeti na pomoč učinkovita sredstva. V našem primeru moramo dobiti takovo sredstvo, ki bo razkropljene ude našega naroda povežalo med seboj, da se ne bodo več čutili tako osamljeni in zapušteni. Ustvariti moramo nekaj, kar nam bo pričaralo košček domovine v tujini in nas navdušilo, da se bomo kot en moč dvignili na delo za naše verske in narodne ideale.

Za ta cilj imamo na uslugo preizkušena sredstva, ki so pred 60 leti prizadevanja dr. Kreka in njegovih sodelavcev kronala s tako izrednim uspehom. To so tisk in organizacije.

Važnosti tiska in organizacij ne bomo nikdar mogli dovolj preceniti. To so sredstva, ki se jih poslužujejo vsi, ki resno stremé za ciljem.

I n m i?

Potožiti moramo, da je večina naših izseljencev v tem pogledu preveč nezavedna. Ali smo morda že tako globoko podlegli vplivu tujine, da za nas ni več pomoči?! To bi bilo zares žalostno! A upam, da še nismo tako daleč. Mnenja sem, da je med našimi izseljenci še mnogo takih, ki so ohranili zvestobo vsemu, kar je našemu narodu sveto. Vprašanje je le, kako doseči, da bo takih vedno več in ne vedno manj. To bomo dosegli pod dvema pogojema.

Prvi pogoj je, da bo v vsako našo družino zahajal slovenski kat. list. Hvala Bogu, v tem pogledu se je zadnje leto veliko izboljšalo. „Naša luč“ obiskuje že skoro vse slovenske družine in posameznike v Zapadni Evropi in Angliji. Toda to še ni dovolj! Jesti moramo vsaj trikrat dnevno, sicer bi omagali. Podobno bomo omagali v borbi proti vplivu tujine, če ne bomo vsaj tedensko črpali hrane za našo dušo iz poštenih slovenskih listov. Zato radi naročajmo še katerega od listov, ki izhajajo v Celovcu, Gorici, Trstu in onstran morja.

Res je, da to nekaj stane. Toda ne pozabimo, da je slovenski časopis naši družini enako potreben kot vsakdanja hrana! Poleg tega se zavedajmo, da je naša dolžnost podpirati dobro stvar. Čudno je to, da imamo pogosto na široko odprto denarnico za manj važne stvari. Za tisk se nam pa zdi škoda vsakega „krajcarja“.

Zaradi današnjih razmer je vsak naš svobodni tisk združen z ogromnimi žrtvami. Zakaj ne bi torej z naročnino podprli naših listov?! S tem bi podprli veliko in važno zadevo!

Drugi pogoj pa je sodelovanje v naših društvih. Mislim, da so glede društva številni povsod iste težave. Naši ljudje so veseli slovenskih prireditvev in slovenska pesem jim privabi solze v oči. A ne pomislijo, da je vse to skoro vedno sad ogromnega truda male skupine. Zakaj ne bi vsi sodelovali?! Vsak po svojih močeh in sposobnostih! To je naša skupna dolžnost! Premalo mislimo na to! Lahko je stati ob strani in druge, ki delajo, spremljati s kritiko. Ali to ni ravno najbolj častno! Ni nas mnogo. Toda mi bi v naših razmerah mogli žeti podobne uspehe, kot so jih doživeli Krek in njegovi, če bi bilo v nas več smisla za žrtve in več pripravljenosti za složen nastop.

Od vseh strani nas sicer zaliva morje tujine; toda če bomo našim slovenskim katoliškim listom na stežaj odprli vrata naših hiš in če bomo našim društvom z zvestim sodelovanjem omogočili, da bodo mogla uspešno vršiti svoje poslanstvo, bomo glavo obdržali nad vodo in ne bomo zginili v tujem morju.

Še več! Med nami bo zasijala pomlad novega življenja, da bo svet spoznal, da smo Slovenci narod, ki vé, kaj hoče. Mi smo namreč narod, ki tudi v tujini hoče ostati zvest svoji domovini in vsem njenim svetinjam!

IZ AMERIKE

Že četrtrič — kar se še nikomur ni zgodilo — je bil izvoljen za guvernerja države Ohio (USA) naš rojak, Slovenec Frank La u s e !

Za ravnatelja Američanov slovenskega porekla je bil imenovan Jožef Zalar, gl. tajnik Slov. kat. jednote. Kot tak je zastopal Slovence pri ustoličenju novega predsednika Združenih držav.

Oton Župančič:

Naše luči

Odgovôri, Ciciban:
Kaj je naša prva luč?

**Naša prva luč je sonce:
z zlato roko svet odgrinja,
zlatih ciljev nas spominja.**

Sonce je zašlo za goro;
odgovôri, Ciciban:
Kaj je naša druga luč?

**Naša druga luč je mesec:
daleč smo se zanočili,
v mesečini prav hodili.**

Sonce je zašlo za goro,
mesec je odšel za soncem;
odgovôri, Ciciban:
Kaj je naša tretja luč?

**Naša tretja luč je ogenj:
gospodarja, vso družino
zvabil v svojo je svetlino.**

Sonce je zašlo za goro,
mesec je odšel za soncem,
ogenj v hiši je ugasnil;
odgovôri, Ciciban:
Kaj je nam četrta luč?

**Luč četrta je beseda:
jasna hodi med naródi,
dušo k duši tajno vodi.**

Sonce je zašlo za goro,
mesec je odšel za soncem,
ogenj v hiši je ugasnil,
sam ostal si brez besede;
odgovôri, Ciciban:
Kaj je naša zadnja luč?

**Naša zadnja luč je duh:
vse je mračno, duh nam seva,
k Bogu pota razodeva.**

Pesnik je domá iz Bele Krajine (1878–1949).
Poleg Franceta Prešerna je največji slovenski
pesnik.

ZGODBA O ŠMARNICI

Zaveli so pomladanski vetrovi in nehoté mi prihajajo na ustnice besede majniške pesmi:

Krasni majnik že razliva
po cvetlicah žlahtni cvet
in pomlad vsa ljubezniva
rojstva god obhaja spet.

Ptice glasno po goščavah
slavo Jezusu pojó
in Mariji po dobravah
venec šmarnice pletó."

Šmarnice! Kdo bi jih pozabil in kdo bi se ob pogledu nanje ne razveselil? Ob čudovitem vonju bi se opijanal, če bi se mogel! Kako radi smo jih hodili nabirat in kako je zadehtelo po sobi, v kateri smo jih postavili.

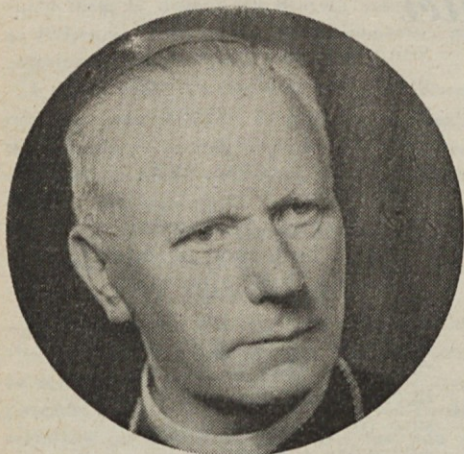
Rastlinsko so v sorodu z lilijami in jih zato Nemci imenujejo „majniški zvončki”

in „majniške lilije”. Verno slovensko srce je pa imenovalo cvetke „Marijine cvetke”, „šmarnice”. Snežno bela barva ga spominja na Marijino čistost in brezmadežnost. Ljubki blagodišeči vonj se mu zdi kakor dobrota Marijina. In pri vsem tem je ta cvetka skrita in ponižna — kot Marija. Sklanja se k tlom in pozvanja, kakor pozvanja jo zvonovi na Slovenskem in vabijo k šmarnicam ...

Ko je Bog ustvaril cvetice, je vsaki odkazal prostor, kjer naj bi bivala. Tožila je: „Tako sem majhna, pa naj bom med drevesi, ki so sami velikani. Tam me nihče ne opazi.”

Njena žalost je ganila Stvarnika. Vzel jo je v roko in dahnil vanjo: takoj je zadehtela, njen vonj pa vabi ljudi. Kjer najdejo šmarnice, jih natrgajo in nesó domov, da z dehtečimi cveticami okrasé Marijin oltarček.

Šopek rož ob 70-letnici

Sredi slovenskih izseljencev v Ameriki je 9. marca obhajal 70 let svojega življenja ljubljanski škof, prevzvišeni g. dr. Gregor Rožman.

S slovenske Koroške se je moral po prvi vojni umakniti pred Nemci. Na poti mu je bila ukradena vsa prtljaga. Kot odličnega znanstvenika so ga povabili, da bi učil na ljubljanski univerzi. Postal je profesor, a vsako priliko je porabil, da je bil dušni pastir med ljudmi in zlasti med mladino.

Spomladi leta 1930 je bil imenovan za škofa. Kmalu zatem so mu zablesteli sivi lasje. Nadvse vzvišena, a tudi nadvse odgovorna služba ga je zadela. V svoj škofovski grb si je dal zapisati: „Križa teža in plačilo!“

Težko je bilo nastopiti škofovsko službo za neumornim in gorečim nadškofom Jegličem. Še težje pa je bilo biti vodnik svojega ljudstva, ko se je zrušila država in so slovenski narod razkosali okupatorji.

Tedaj je škof Rožman hodil kakor Mojzes pred Izraelci in neustrašeno, čeprav so mu grozili, če bo govoril po resnici, učil, kaj je pravica in kaj je svoboda.

Ob koncu vojne se je podal v tujino, ker je mislil, da bo mogel tam svojemu narodu kaj pomagati. Medtem so uprizorili doma proti njemu gonjo in ga obsodili v odsotnosti na dolgoletno ječo.

Čim bolj se ta leta odmikajo, tem jasnejše postaja, da je imel škof Rožman prav. Kar so mu očitali, je izmišljeno in spretno ponarejeno. Saj za njim očitajo vsem drugim škofom iste stvari, ker pač sovražijo katoliškega škofa in vse, kar je resnično katoliško.

Mi omenjamo posebej njegovo delo za izseljence. Kot pokrovitelj Rafaelove zveze je pokazal svoje srce za potrebe Slovencev, ki so šli na tuje „s trebuhom za kruhom“. Ni imel dovolj duhovnikov doma, a je rad pustil, da so šli med izseljence. Obiskal je ameriške Slovence. Danes pa je postal pravi misijonar, ki hodi od naselja do naselja in pridiga božji nauk, ljudem v uteho in poučenje.

Prevzvišeni, sprejmite ob sedemdesetletnici tudi čestitke izseljencev raztresenih po Zapedni Evropi!

Začetki socialnega gibanja pri nas

Ponatiskujemo zadnji del predavanja g. Franca Kremžarja v Buenos Airesu.

Delavske organizacije

Zadnjič smo govorili, kako je združništvo rešilo kmeta iz krempljev vaških odeduhov. S kmetom vred je po zaslugi krščansko-socialnega dela tudi delavec postal bolj upoštevan in ugleden. Že leta 1894 je dr. Krek ustanovil Katoliško delavsko društvo ter začel izdajati delavsko glasilo „Glasnik“,

ki se je pozneje prekrstil v „Našo moč“.

Istega leta je bilo ustanovljeno katoliško društvo za delavke, čigar članice so postale skoro vse delavke tobačne tovarne v Ljubljani. Medtem ko je delavsko društvo bilo izobraževalno in politično hkrati ter je prirejalo shode po vsej deželi, je bilo društvo katoliških delavk zgolj vzgojno in izobraževalno. Iz tega društva so izšle ugledne socialne delavke, med njimi gospa Marija Manfreda, bivša tobačna delavka, ki je vo-

dila ženski odsek poznejše SKSZ (Slovenske krščanske socialne zveze) in sama vzgajala delavke.

Da delavca gospodarsko nekoliko osamosvoji, je dr. Krek leta 1895 ustanovil Prvo delavsko konsumno društvo, ki ga je do smrti sam vodil. Za njim ga je z Moškercem ob strani do konca (1945) vodil rajni Lojze Kocmur. Ta delavski konsum (zadruga) je postal največja delavska gospodarska organizacija z deset tisoči članov in mnogo podružnicami po vsej Sloveniji.

Kmalu nato (1898) je dr. Krek ustanovil zadrugo „Delavsko stavbinsko društvo“, ki je gradilo svojim članom hišice. Za to društvo se je dobesedno skoro do krvi žrtvoval. Storil pa je to v prepričanju, da je treba delavca potegniti iz okolja takojimenovane proletariata. Proletarec je namreč tisti, ki ima le kopico otrok, nima pa doma, ne stalnega dela in ne preskrbe za starost.

S tem društvom je Krek nakazal, kako delavcu ustvariti dom. A je segel še dalje. Lotil se je dela za socialno zavarovanje delavcev in kmetov. Nalašč zato je tudi kandidiral v državni zbor na Dunaju, kjer je kmalu dosegel, da se je ta njegov predlog začel pretresati. Izvolili so ga za predsednika odseka, ki je študiral ta zakon. Žal je prej prišla prva svetovna vojna, tako da Krek ni več učakal, kako se je po vojni njegova velika zamisel uresničila. Vsekakor ostane dejstvo, da so v boju za starostno zavarovanje slovenski krščanski socialni delavci bili prvi in da je nemška socialna demokracija hodila za njimi.

Delavec bi v svoji svobodni pogodbi z delodajalcem bil brez moči, če bi mu ne stala ob strani strokovna organizacija, da ga varuje in brani njegove pravice. Zato si je v smislu navodil papeža Leona XIII. leta 1900 delavstvo tobačne tovarne v Ljubljani in vevških papirnic ustanovilo svoja **strokovna društva**. Ta društva so bila strogo krščanska, prav tako leta 1901 ustanovljena „Prometna zveza“ železničarjev.

Kmalu se je pokazalo, kako je mlado krščansko gibanje vsadilo v ljudske množice smisel vzajemnosti med stanovi. Vevške papirnice, ki so bile last nemških

kapitalistov, so slovenske delavce hudo izkoriščale. Nova krščanska strokovna organizacija je nato tovarni poslala svoje zahteve, na katere je tovarna odgovorila z odpusti. Mlada Krščanska strokovna zveza je bila tako kar spočetka vržena v boj za obstanek. Sprejela je boj, ki ga je na čelu delavcev vodil delavec Jeriha. Ob strani pa so mu poleg delavskih zaupnikov stali sam dr. Krek, dr. Šusteršič, dr. Lampé in vsa politična moč tedaj že trdno organiziranega slovenskega ljudstva. V boj so posegli tudi kmetje in solidarno v dejanju podprli svoje delavske rojake. Nikoli bi ne smelo biti pozabljeno, koliko voz živeža so kmetje navozili stavkajočim delavcem, kako so jih na zborovanjih podprli in z njimi zmagali.

Delavec ni bil več sam. Za njim je stalo vse organizirano slovensko ljudstvo. Tako so rastle kršč. strokovna delavska društva in se uspešno uveljavljala. Zlasti pa je kršč. strokovna organizacija dobila svoj trden temelj z nastankom Jugoslovanske strokovne zveze, ki jo je Krek ustanovil leta 1900 in ji do smrti predsedoval. Po vojni, ko je duhovno vodstvo Jug. strokovne zveze za Krekom prevzel idealni kaplan Anton Komljanec, je ta zveza postala članica mednarodne zveze krščanskih strokovnih organizacij v Utrechtu in je s tem stopila v zunanji svet. Žal pa se je po Komljančevem odhodu (zaradi prenapornega dela je hudo zbolel) ne po krivdi delavcev samih v Jugoslovansko strokovno zvezo naselila skupina levičarskih študentov, ki so počasi vodstvo zveze izvili iz rok starih strokovničarjev in končno Jugoslovansko strokovno zvezo speljali v tabor marksizma, zoper katerega se je bil rojni dr. Krek vse življenje z vso odločnostjo boril.

Krek je za uveljavljenje, osamosvojitve delavstva imel drugačen recept kot marksisti. Ta recept je bilo združništvo! Kakor je to reševalo in osvajalo kmeta, tako naj bi tudi delavca, ki naj ga usposobi, da postane solastnik podjetja, v katerem dela. To misel mladega krščanskega gibanja je vedno naglašal in je povsod učil. Tako bi bil delavec, ki bi imel svojo hišo in bil za starost zavarovan, hkrati tudi zaradi zaslužka brez skrbi, ker bi bil solastnik pod-

jetja. In tako bi odpadli vsi trije glavni vzroki delavčeve gospodarske odvisnosti. S tem bi bili spodbiti vsi temelji marksistični ideologiji. Da je tudi to izvedljivo, nam kaže zgodovina krščansko-socialnega gibanja na Slovenskem.

LEPI SADOVI

Omenili smo že, kako se je godilo delavcem v Kropi. A ideja nove krščansko-socialne dobe je rešila Kropo in Kroparje. Župnik Hiršman jim je ustanovil žebljarsko zadrugo. Delavci so postali združniki, kupili so opuščeno podjetje, si izbrali vodstvo in pljunili v roke. S sodelovanjem vseh združnikov je zadruga vzcvetela in zrastle v veliko podjetje. V desetih letih je Kropa spet postala kraj delavnih, uglednih, veselih, izobraženih in treznih delavcev-združnikov.

Miren pri Gorici je kmečko-delavski kraj klesarjev, strojarjev in čevljarjev. Pred 50–60 leti je mirenska čevljarska obrt začela pešati. V čevljarskih družinah se je vedno pogostejše oglašala skrb, beda, pomanjkanje in jetika. Siromaki so svoje skrbi skušali utopiti v alkoholu. Zadruga misel je tudi nje rešila. Nekaj let pred prvo svetovno vojno jim je župnik Rojc ustanovil čevljarsko zadrugo. Domača posojilnica je dala denar. Brezposelni čevljarji-združniki so si zgradili veliko tovarno, ki je kmalu zaslovela in imela svojo prodajalno tudi v Trstu. Iz beraških čevljarjev so postali s pomočjo svoje zadruge solastniki tovarne. Žal je po vojni to idealno podjetje uničil laški fašizem! A dokaz je ostal, da za osvoboditev delavstva ni treba rdečih revolucij, ker ima krščanska socialna misel dovolj sile, ako jo vodi ljubezen, da to vprašanje najlepše reši.

PROSVETNO DELO

Vendar pa je resnica, da je za socialno reformo treba predvsem reformirati, prenoviti ljudi. Izobraziti in vzgojiti jih je treba, da bodo sposobni pri taki reformi sodelovati. Tako v Mirnu kot v Kropi je zadruga sledila šele po nekaj letih vztrajnega katoliškega izobraževalnega dela, kjer so se ljudje najprej vzgajali in izobraževali, da jih je bilo mogoče pripraviti za nove združne naloge.

Te potrebe so se globoko zavedali prireditelji katoliškega shoda. Postavili so zahtevo, naj se po vseh farah nemudoma začno ustanavljati katoliška izobraževalna društva. Vse je šlo na delo, da se to uresniči! V Slovenski krščansko-socialni zvezi (usta-

novljena l. 1897) je bilo pred 1914. včlanjenih že nad 500 društev z več ko 30.000 člani in več ko 70 društvenimi domovi. Leta 1907 je bila ustanovljena mladinska organizacija Orel, ki je pred vojno imela okoli 15.000 članov. Na Štajerskem so še posebej zrastle mladeniške zveze, ki so povezale vso pošteno mladino. Ta društva pa niso bila za parado, ampak so pomenila trdo šolanje. Predavanja, tečaji, izobraževalne tekme — to je bilo prvo, javni nastopi in manifestacije so bile le za nameček. Duša tega velikega gibanja pa je bil spet dr. Krek.

Hkrati s tem izobraževalnim in vzgojnim delom pa je šla tudi organizirana propaganda za treznost, pri čemer je imel največ zaslug prelat Janez Kalan. V Mirnu se je velik del mladih organiziranih delavcev vpisal med abstimente, da bi starejše delavske tovariše pridobili za treznost. In so uspeli! Ne le v Mirnu, ampak povsod! Pijanski poboji so izginili!

S ponosom je poslej slovenski delavec prepeval dr. Krekovo pesem „*Delu slava, delu čast!*“

Danes, v najtežji dobi slovenske narodne zgodovine, se sicer bojimo, da je sedanji vihar marsikaj razdejal v našem narodu, a molimo in trdno upamo, da bodo kljub vsemu ostale žive vse duhovne vrednote, ki so naš narod v zadnjih 60 letih dvigale in ga reševale.

Rešile ga bodo tudi zdaj!

Nevesta

Zvezde se bliskajo
luna pa sveti,
godci pa piskajo
mojmu dekletu.

Snoči je jokala,
dan's ni vesela,
to bo še stokala!
starca je vzela!

Simon Jenko.

ZID

Na sprehodu je Mark Twain videl, kako delavci nekaj merijo okrog pokopališča. Vprašal jih je, kaj nameravajo.

Povedali so mu, da bodo zgradili okoli pokopališča zid.

„Zid?“ se je začudil. „Čemu zid, ko pa oni, ki so notri, ne morejo ven, tiste pa, ki so zunaj, niti najmanj ne mika, da bi prišli noter?“

PODJETNOST IN PONOS

Dve lepi besedi in lastnosti sta to. Vendar kadar sem ju razmišljal, nisem prišel nikoli do zaključka, zakaj prva ni vsakomur dana in zakaj jo tisti, ki jo imajo, takrat ko je najbolj potrebna, ne pokažejo več ali je nočejo javno pokazati.

Danes sije zunaj sonce, a vendar je v sobi pri topli peči prijetnejše premišljevati in kovati nove načrte za delo med nami izseljenci v letu, katerega smo začeli.

Ako bi videli naši predniki-izseljenci, ki jih le malo še živi, kar sem v preteklem letu doživel, bi bili žalostni. Oni so se nadvse trudili za dobrobit in povzdig ugleda slovenskega naroda! Podjetnost, ki so jo posedovali, je prekašala vse meje. Priča njihove idealnosti so nam stotine slovenskih ljudskih pesmi, iger in drugih navad, ki so jih svoječasnno prirejali. Ob slovesu od naše rojstne nam Slovenije so jih vzeli s seboj in jih ponesli v kraje, kjer danes živimo. Kakor vsak zaveden narod smo tudi mi Slovenci, raztreseni po različnih državah zapadne Evrope, začeli obnavljati in nadaljevati s tistim, kar smo prekinili ob odhodu iz Slovenije. Naša podjetnost je zmagala nad bojaznijo, ki smo jo začutili ob prihodu v tujino.

*

Kaj hitro se je pokazalo, da smo zmožni še za kaj drugega kot samo za lopato. V Nemčiji, Holandiji, Belgiji in Franciji so rasla nova katoliška slovenska društva, slišala se je slovenska pesem, prirejali smo igre. Ponosni smo bili in zakaj bi ne bili, saj smo takoj ob prihodu pokazali, da smo Slovenci kulturni narod in za našo nadarjenost nas je marsikateri tujec zavidal. Naš ponos je bil upravičen in mi starejši tudi nismo bili nikoli navajeni svoje narodnosti skrivati pod stole. Nasprotno, ob vsaki priliki smo hoteli pokazati, da smo zavedni Slovenci in vredni tega imena.

Če nam je ta ali oni domačin zabrusil v lice, da smo „prišli njihov kruh jest“, nas to ni oplašilo. Še bolj smo bili ponosni, da si kruh, ki nam je za življenje potreben, sami služimo. Marsikateri bralec „Naše luči“ je gotovo to sam izkusil in upam, da ni postal zato nič manjši.

Stari zapisniki po naših kolonijah pričajo, da smo s pesmimi, igrami in prireditvami gojili ljubezen

do domovine, delali veselje sebi in tudi prebivalcem držav, v katerih smo živeli. Imel sem priliko govoriti s temi ali z onimi, ki še med nami živijo in ki so že 30 let ali več v tujini. Naše današnje kulturno delovanje je le senca tega, kar so oni svojčas prirejali.

*

Zadnja svetovna vojna je precej oglušila naša ušesa in otopila naše možgane, nas v mnogih primerih oropala naših kulturnih in društvenih imetij. Med tem časom smo postali že tudi nekaj starejši. Vse to pa ne sme biti vzrok, da bi sedaj opustili, kar je potrebno za naše razvedrilo, kar je v zgled in pouk za našo mladino. Vojna je prinesla v tem veliko zamude in naša cvetoča družstva se niso mogla v pravem času pomladiti. Toda zaveden gospodar, ki je zaradi slabega vremena zamudil čas za delo na polju, se bo ob prvem ugodnem vremenu potrudil z dvojno močjo, da svoje delo le opravi.

Tudi z nami je tako. Kar smo zamudili za časa vojne, skušajmo sedaj nadomestiti: še je čas. Podvojimo našo moč in naš trud! Drevo je še mlado in se dá še upogniti. Priložnost za vzgojo v kulturnem in društvenem delovanju še ni zamujena.

Enako velja tudi za naš slovenski jezik. Ako bodo starši s svojimi hčerkami in sinovi vedno govorili v svojem materinem jeziku, se ga bodo otroci z majhno muko lahko naučili. Slej ko prej jim bo prav prišel. Saj danes ne more nobeden dati trdne obljube, da bomo do smrti ostali v državi, v kateri smo. Časi so se zelo spremenili, ljudje se selijo in mešajo, da bi bilo najboljše imeti kovčke vedno pripravljene za potovanje.

Vrhnikov Jaka, delavec.

ZA DOBRO VOLJO

Prihranek denarja

Ali si bral, da se v Indiji vsako leto vozi z vlakom več milijonov potnikov brez voznega listka?

Da, pomisli, kakšna korist za državo! S tem prihrani velike količine papirja, ki bi ga sicer porabila za vozne listke!

Angelca Židan:

Prva vrsta v parketu

„Jutri gremo v opero,” je rekel profesor Podržaj svoji ženi, „da mi ne boš vedno očitala, da te nikamor ne peljem!”

„Bravo!” je vzkliknila žena. „Jelenčeva bo počila od zavisti. — Jaz bom oblekla novo obleko in svilene nogavice ter srebrne čevlje. Le glej, da ne zamudiš vstopnic. In še pisma odnesi mimogredé na pošto,” je zaklicala možu v sobo, ki se je že odpravljajal po vstopnice.

Naglih korakov je prišel profesor do gledališke blagajne. „Dve v prvi vrsti partérja za jutri zvečer,” je dejal temnolasi blagajničarki skozi okence. „Na katero ime, prosim?” ga je blagajničarka vprašala. Ker profesor ni rad obešal svojega imena na veliki zvon in ker se je ravno veselil Jelenčeve zavisti, je nehote odvrnil: „Jelenc, Dunajska cesta 25,” in odšel, rekoč, da se čez pol ure, ko bodo vstopnice pripravljene, vrne.

Ura je bila skoro enajst, ko je profesor Podržaj prejel od blagajničarke naročeni vstopnici na ime Jelenc, kot je zahteval. Vzel je kuverto z vstopnicami in jo veselo potisnil v žep suknje. Na oglu se je še ustavil pred poštnim nabiralnikom, da izpolni ženino naročilo glede pisem, segel v žep suknje in vrgel pisma v nabiralnik.

Naslednjega večera sta se Podržajeva pripravljala za opero. Ženi se je vkljub neprestanemu lišpanju posrečilo, da je bila gotova vsaj uro pred predstavo. Že sta stala pred vrati, ko reče žena: „Da ne pozabiš vstopnic, sicer se bova morala vrniti.”

Nervozno seže mož v žep suknje, a vstopnic ni. Preobrača žep za žepom, pa jih ne more najti. Tudi žena mu pomaga, pa vse zaman. Tudi v sobi jih ni, ne v spalnici. S srdom ugotovi žena, da jih niti na stranišču ni mogoče najti. Vsa besna zgrabi vazo v predsobi in jo zabriše staremu v glavo: „Na, bedak stari, tu imaš svojo predstavo! Jutri se nam bodo vsi smejali in tudi Jelenčevi!” Pri zadnjih besedah je vkljub srdi že kar nekoliko smrkala, nato pa izbruhnila v glasen jok. Zaloputnila je vrata predsobe in odšla v spalnico...

„Pomisli,” je dejala drugi dan pri kosilu Podržajeva svojemu možu, „Jelenčevi

so bili včeraj v gledališču. Karte jim je poslala teta s Kodeljevega. Pozabila je dati znamko na pismo, a Jelenčevi so dvojno poštino radi plačali, saj so dobili za nekaj drobiža najboljše karte.”

Profesorju se je ob pripovedovanju zmračil pogled, nekaj čudnega ga je vščipnilo v želodcu in v glavi se mu je zavrtelo. Ko si je nekoliko opomogel, je rekel: „Ali veš, kdo je bil tista teta s Kodeljevega?”

Žena ga je vsa presenečena pogledala.

„Jaz, bedak stari, kot si mi že večkrat prav dejala. Namesto da bi prinesel vstopnice domov, sem jih z ostalimi pismi vrغل v poštni nabiralnik.”

Če bi bil krožnik z juho takrat še poln na mizi, bi ga bil gospod profesor gotovo imel na glavi, tako se je pa srdita in zavisti polna žena zadovoljila s tem, da mu je poveznila skledo s polento na glavo in s primernim poudarkom imenovala njegovo osebo „bedak bedakov”, predno sta jo gnev in bes s solzami v očeh ponovno prisilila k molku.

Čebelarjevo veselje spomladi

DRŽAVA IN DOMOVINA

„Zadnjič ste pisali o domovini. Napišite še kaj o državi,” piše rojak iz Luksemburga. „Po svetu sprašujejo le, iz katere države si. Pred vojno so nam rekli Avstrijci, danes nam pravijo Jugoslovani. Ali je država isto kot domovina?”

Ne! Država je nekaj drugega kot domovina. Ti pojmi se večkrat mešajo. Ljudje se potem ne spoznajo in tudi čuta dolžnosti nimajo več takega, kot bi ga morali imeti.

Domovino primerja sv. Tomaž z materjo. Kakor je mati le ena, je domovina tudi le ena. Čeprav se preseliš v drugo deželo, mati ostane zate vedno le mati. Ne moreš se ji odpovedati. Moreš jo le zatajiti... Tudi domovini se ne moreš odpovedati, čeprav greš v tuje dežele. Moreš jo le zatajiti. Postati moreš njen ničvredni sin, a sin ostaneš.

Država je nekaj drugega kot domovina. Država je organizacija ljudi na nekem ozemlju, večjem ali manjšem, kakor določajo to mednarodne oziroma mirovne pogodbe. Ta organizacija ima svojo oblast, ki daje zakone, ki mora skrbeti za red in mir in za javno blaginjo. Država je potrebna družba. Tudi do domače države imamo svoje dolžnosti. Tudi njeni oblasti gre spoštovanje, a le tako, kot gre predstojnikom, ne pa kot gre staršem. Te dolžnosti do države nas vežejo le, dokler smo njeni člani. Če se

državi odpovemo in vzamemo drugo državljanstvo, nimamo več dolžnosti do nje. Prevzamemo pa seveda dolžnosti do druge države. Vse drugače je pri domovini: domovini se ne moremo odpovedati in dolžnosti do nje ne minejo, kot ne minejo dolžnosti do očeta in matere.

Vsi, ki smo slovenske krvi, imamo eno in isto domovino: slovensko domovino. Po državah smo ločeni: največ jih je Jugoslovani, drugi imajo avstrijsko, italijansko, madžarsko državljanstvo. Po Zapadni Evropi in drugod po svetu so si nekateri pridobili državljanstvo držav, a s tem se svoji domovini niso odpovedali, ker se ji ne morejo. Domovina je in ostane ena, tista pod Triglavom, v kateri so živeli naši dedi in v kateri se govori slovenska beseda. To domovino je treba ljubiti in jo spoštovati.

Ne bi ravnal prav, kdor bi zaradi sedanjega režima v Sloveniji pljuval na svojo slovensko domovino. Eno je domovina, drugo pa trenutna oblast, ki gospodari v državi. Kdor ima tuje državljanstvo, pa svojemu otroku zakriva kulturo svojega ljudstva, da bi je otrok ne spoznal in ne ljubil, greši proti domovini.

Naj nauči spoštovati otroka državo, kateri pripada, a nauči ga naj tudi ljubiti svojo domovino in ljudstvo, iz katerega je izšel.

Lep je
naš
planinski
svet!

VESELI DOGODKI

Triindvajseto poglavje

„Kakor vidim, imate vsi že plinske maske.“

„In vi?“

„Nimam jih še. Vem, kje jih dajejo, pa se mi ne zdi vredno čakati tri ure; potreboval je itak ne bom.“

„Ne bova čakala, ker pojdem jaz z vami.“

„Dobro, pa pojdiva!“

„Peš ne bova šla. Vprašajte gospoda konzula, saj vam bo rad posodil avto.“

Tak pogovor je potekel med vratarjem in menoj, predno sva sedla v eleganten Ford in se odpeljala komaj tristo metrov daleč, kjer so delili maske. Ne meneč se za kakih dvesto ljudi, ki so nestrpno čakali v vrsti, sva zdrvela naravnost k šefu-delilcu.

„Dober dan, gospod doktor!“ je vljudno a precej samozavestno pozdravil vratar, medtem ko sem si jaz ravnodušno prižigal cigareto, kakor bi me vse to prav nič ne zanimalo. Na prijazen pozdrav je vratar povedal, da bi rad še štiri maske, ker jih je včeraj premalo vzel.

„Dobro, v redu, gospod, toda prav nič se ne spomnim, oprostite!“

„Prosim, prosim, gospod doktor, to pri toliki zaposlitvi ni prav nič čudnega. Za konzulat je to, gospod doktor, za konzulat,“ je pripomnil vratar in pri tem s spretno kretnjo pokazal proti krasnemu ameriškemu avtomobilu. Kot bi trenil, so bile štiri maske v našem avtu.

„Kdo je ta gospod, ki deli maske?“ sem vprašal vratarja, ko sva se vračala.

„Ko bi jaz vedel,“ mi je z nasmehom odvrnil vratar. „Prvič v življenju sem ga videl. V devetdesetih slučajih mi ta 'trik' uspe. S častjo je dosti lažje kupiti ljudi kakor z denarjem. Ako bi šla midva peš in še slabo napravljena, bi naju gospod „doktor“ nagnal na konec dolge vrste, da bi bilo veselje in kakšen val ogorčenja bi se sprožil pri čakajočih, tako pa je bil ponosen, da nama je smel izkazati prednost in množici se je zdelo to čisto razumljivo. Tako je, vidite! Osebe na svetu se menjajo, ta, stari, a vedno novi sistem pa ostane neizpremenjen.“

Čudil sem se modrosti preprostega vratarja. Mnogo je na svetu načitanih učenjakov, celó psihologov, ki ne poznajo ne sebe ne drugih, ta preprosti človek s par razredi ljudskošolske izobrazbe pa je imel tako širok vpogled v zakone človeškega življenja.

To prirojeno znanje je mnogokrat koristilo njemu samemu in drugim, saj je včasih dosegel neverjetne reči, o čemer vam bom še pripovedoval, ko bo prilika za to.

Štiriindvajseto poglavje

Kadar doživimo kaj posebnega, se tega radi spominjamo.

Tako tudi v Košani niso mogli pozabiti, kako so začeli sveti postni čas nekega leta, ko vas in mene še ni bilo na svetu. Nisem maral z opisovanjem tega dogodka motiti resnosti posta in spravljati v skušnjavo ljudi, ki gredo k pepeljenju. Danes, ko smo že v veselem poletju, mi vest ne brani pisati o tem.

Na pepelnično sredo so se zbrali pobožni župljani v cerkvi in čakali gospoda župnika, da bi jih pepelil, toda gospod je ravno to jutro zbolel.

„Daj, mežnar, stopi pogledat v župnišče, kaj je z našim duhovnikom,“ pravi Franca Jekopipičeva.

Cerkovnik Jaka je šel in našel župnika bolnega v postelji. „Kako je prav, da si prišel. Ves teden se že oteпам influence, a prav danes me je zgrabila zares. Tam na mizi imaš blagoslovljen pepel, vrni se ž njim v cerkev. Vsak naj si sam naredi križ na čelu, ti pa izgovarjaj pri tem besede: Pulvis es et in pulverem revertéris“, tako je ukazal gospod župnik.

Dolgi deset minut je bilo treba, da se je Jaka naučil teh latinskih besed. Vse bi bilo dobro, ako ne bi srečal na potu iz župnišča v cerkev soseda Tonca, ki je peljal kravo k biku. V teku kratkega pogovora z njim (s sosedom namreč) je pa naš Jaka pozabil, kako bo pepelil. Bil je toliko vesten, da ni hotel kaj narobe povedati. Stekel je zopet k bolnemu gospodu, rekoč:

„Naj oprostijo, tako in tako se je zgodilo, pozabil sem.“

Nervoznega župnika je to nekoliko pogrelo in je pozabljenca ozmerjal: „Bedak si bil in bedak ostaneš.“

Cerkovnik pa: „Zakaj mi vendar niso takoj povedali, kako se to po slovensko reče?“ Obrnil se je in kot iskra letel v cerkev, kjer so ljudje še vedno potrpežljivo čakali. Ponudil je vsakemu pepel in ko so se ljudje križali, je on vsakokrat rešno in pobožno izgovarjal: „Bedak si bil in bedak boš ostal.“

Ne vem, kaj so verniki mislili, ko so čuli tak čuden pozdrav, vem pa, da od takrat dalje ne smejo cerkovniki več pepeliti. Zdi se mi, da je novica o tem pridrla tudi v Francijo, kjer pravijo cerkovniku „bedeau“ kar je vendar tako podobno naši besedi „bedak“.

Petindvajseto poglavje

Ne ravno hudobni, pač pa navihani in nagajivi so bili študentje že od nekdaj in taki bodo menda tudi ostali. Prirodoslovje in kmetijstvo nas je učil profesor Verbič, po domače „pašet“.

„Fantje! Danes se bomo učili čebelariti in, ker je lep dan, bomo šli na vrt k čebelnjaku.“ Tako je rekel in že smo vsi

veseli zdrveli ven iz zatohlega razreda.

„Krotke so čebelice, le nikar se jih ne bojte! To je satovje, v teh lončkih je med, tu je zalega, celice za delavke, tu za trote, ki seveda ne bodo tako veliki kot ste vi, tu ven bo prišla matica ali kraljica.“

Tako in podobno je razlagal profesor. Medtem pa je dijak Štrbenk pošepnil:

„Pašet si nas je privoščil, za trote nas ima. Vrnil mu bom to. Pazite se nekoliko!“

Ko je to povedal, je vzel dolgo leskovo šibo, se previdno zavaroval, šel k sprednjemu delu čebelnjaka in začel dregati s šibo v panj, katerega je bil zadaj odprl profesor. Začeli smo bežati. Tudi „pašet“ je bežal in navihani Štrbenk z nami. Da smo slabo naleteli, da bodo danes čebelice najbrž rojile, vsled česar da so nervozne, je branil g. Verbič svoje priljubljene živalce.

Nič koliko čebel je pičilo profesorja in, ko je šel iz šole, je bil strašen. Celo Štrbenku se je zasmilil. Skrbelo nas je, kaj bo. Ko je stopil drugi dan v razred in ni bil skoro nič več otekel, smo bili tako veseli, da bi najraje kar zavriskali. Štrbenka seveda nismo nikoli izdali in g. Verbič najbrž ni nikdar zvedel, zakaj so bile tisti dan čebelice tako nervozne.

J. J.

ČUDEŽNA REŠITEV

Soparnega jesenskega dneva je bilo, ko sem se kot devetletni šolarček podal v sosednjo vas Čepič. Cesta je vodila po visokem nasipu, ki je ločil Čepičko jezero od tedaj poplavljenega travnika. Kamor je segalo oko, je bila povsod voda, vse tja do Učke gore, tja do Pična po dolini reke Raše.

Nazaj gredé me je z majhno mrežico, polno rib, in dežnikom v roki zajela nevihta. Postal sem na mostu reke Raše in gledal, kako burja zaganja valove ob cestni nasip. V ogromnih mlazih je izlivala penečo se vodo na že itak poplavljen travnik. Premišljeval sem, kako bi šel čez.

Prihital je star ribič in mi zaklical: „Vrni se nazaj! Nevarno je iti po cesti v taki nevihti!“ Že sem se obrnil. Ali misel, da bo

mama v skrbih zame, me je zagnala naprej na cesto.

Spočetka je šlo še nekako srečno, ker je veter zaganjal valove proti dolinici. Toda zadnjih petdeset metrov poti sem potil skoraj smrtni krvavi pot. Nikdar ne bi mislil, da je voda tako težka, če je ne bi občutil na lastnem hrbtu. Valovi so kot zavese od časa do časa pljusknili čez. Krčevito sem se stiskal k tlom in bolj lazil kot hodil. Nizki oblaki so delali temo, ki so jo penasti valovi, smukajoč mimo mene, napravljali jeklenosivo. Od časa do časa se je poblisknilo, kar me je še bolj plašilo kot grmenje in prihajajoči veliki valovi. Bal sem se v otroški pameti, da bi utegnili treščiti v moj dežnik in sem se stiskal kot preplašen zajček v svojem grmičku.

✓Z pri kraju nasipa me je siloviti val zgrabil s seboj in potisnil na poplavljeni travnik. Zmanjkalo mi je tal, začutil sem strašno težo na sebi in izgubil skoraj vso sapo. Z obema rokama sem zagrabil v zrak, sunil z nogami v tla, se pogljal na površje in zaklical „mama“. Nova voda se mi je zagnala v usta in spet sem bil v vodi. Spomnil sem se, da je včasih učil oče: „Kadar si v vodi, drži jezik za zobmi, drugače boš cepnil na dno!“ Polastilo se me je malodušje in silno mi je bilo žal, da sem se podal čez nasip.

Bogve kaj bi se zgodilo z menoj, da se mi ni prikazal skrbni obraz ljube mamice. Stala je na pragu hiše z najmlajšo sestro v naročju in me klicala k sebi. Zagnal sem se zopet iz vode, a nov val me je znova potisnil v vodo. Materina slika se mi je spet prikazala in grgranje vode se je spremenilo v njen preljudi klic: „Pridi ljubček, mi boš pomagal...“

„Ne morem, mama,“ so zašepetale moje ustnice. Brez besede se je obrnila in šla čez prag v sobo. Zazdelo se mi je, da grem za njo. Obstala je in mi pokazala veliko sliko Matere božje z Jezuškom nad njeno posteljo. Zaupno sem pogledal v sliko in zaklical: „O Mati, o Jezušček, pomagajta!“ Marijine oči so me ljubeznivo pogledale in zdelo se mi je, da mi je Jezušček smejč se pomigal...

Vse je naenkrat izginilo v penecih valovih in slika se je znašla na vodi. Mahljaj Jezusove ročice me je vabil in z njegove srajčke je curljala voda. Klical me je in opogumil sem se, zagnal iz vode in uspelo mi je priti do nasipa. Splezal sem na cesto, se zavlekel na vzvišen kraj, da bi bil varen pred valovi, in sem obležal sredi nevihte, ki je naprej in naprej pošiljala valove čez cesto na travnik...

N ne vem, koliko časa sem ležal. Ko sem prišel k sebi, sem se dvignil. Zagledal sem poplavljen travnik in polegajočo se prirodo. V glavo mi je šinila misel, da me čaka mati. Pobral sem se, stekel po bližnjici, zlezal navzgor in tam me je našel sluga Jaka, me vzel v naročje in odnesel domov.

Skoraj s silo so mi morali strgati iz rok mrežico z ribami in dežnik. Položili so me

v posteljo in slekli. Slišal sem govorjenje okoli sebe, a pred očmi je plavala Marijina slika po valovih poplavljenega travnika.

Tri dni sem ležal nepremično v postelji in mati kljub zdravniški pomoči ni vedela, kako bi me spravila pokonci. Obupavajuč je poklicala očeta z brzojavko s soške fronte. Oče ni mogel priti. Poslal ji je odgovor: „Fantova vizija v neurju ga bo ozdravila. Snemite sliko s stene in mu jo pokažite...“ Mati je uganila očetove misli. Spomnila se je na sliko na steni in mi jo prinesla k postelji. In meni je še danes uganka, kako je oče zvedel za mojo vizijo v neurju...

Oči so se mi zjasnile in prvič po treh dneh sem spregovoril:

„Mama, ta slika je plavala pred menoj in Jezušček mi je molil roko v pomoč, ko sem se potapljaj!“

Mati je zajokala in me začela poljubljati. Jaz pa sem stisnil k sebi sliko. Materina skrb zame med nevihto in njene prošnje k Mariji so mi pričarale vizijo pred oči. In to videnje me je rešilo iz valov.

Danes v viharjih zlobe in pokvarjenosti sem se spomnil tega dogodka iz otroških let. Močna vera v božjo pomoč in Marijino priprošnje nas bosta rešila iz njih in kakor po nevihti nas bo osrečil mir v srcu in razveselila nas bo zavest Marijinega varstva.

Ap.

IZ SLOVENIJE

Po 43 dneh brez dežja je na Štajerskem in v Prekmurju 1. aprila padal pomladanski dež.

Vršilo se je popisovanje ljudstva, pri katerem so tudi hoteli zvedeti od vsakega, ali veruje ali ne. Pri zadnjem popisovanju se za to niso zanimali, ker so govorili, da je vera zasebna zadeva vsakega človeka.

20. febr. so obsodili na 5 let zapora župnika Ludvika Rusjana iz Cerovega v Goriških Brdih.

„Ljudska pravica“, list komunistične partije, je 21. III. zapisala tudi tole: „Imamo pa združne domove, kjer se vsako noč razgraja in pijančuje.“ Istotam piše, da je število delavcev in nameščencev, ki nimajo

zaposlitve, letos preseglo število 10.000.

Prav isti list poroča, da je zločinska dejavnost, ki neposredno ali posredno škodi gospodarstvu, prizadejala v Sloveniji po nekaterih cenitvah okrog 160 milijonov škode.

Na svetovni razstavi otroških slikarjev do 9. leta starosti v Indiji v Delhi je dobila prvo nagrado Anka Ravnikar iz Ljubljane za sliko „Jezero“. Tekmovalo je 32

držav.

V začetku maja izide 11. izpopolnjena izdaja knjige Felicite Kalinšek „Slovenska kuharica“. Cena 900.— din vezana.

Dva slikarja, Maksim Gaspari in Maks Koželj, precej poznana med ljudstvom, sta slavila svojo sedemdesetletnico.

Umrli je pesnik in zaveden katoliški Slovenec dr. Joža Lovrenčič, doma iz Kobariškega kota.

MED NAŠIMI ROJAKI

BELGIJA

LIEGE — LIMBURG

Nam vsem je še v spominu nadvse draga podoba p. Teotima, katerega prvo obletnico smrti smo obhajali v mesecu marcu. V Eisdeni in okolici so naši možaki po hišah pobirali prostovoljne prispevke za njegov nagrobni spomenik, ki je bil slovesno postavljen v Heerlenu v Holandiji. Sv. mašo za pokoj njegove blage duše smo v Waterschei-u opravili 15. marca, v Eisdeni pa 16. marca. Na tretjo nedeljo popoldne smo v posebni uri molitvi molili za pokojne ga. patra.

Tudi mi smo se, skromno sicer, spomnili 70-letnice rojstva nadvse ljubljene dr. Gregorija Rožmana, škofa ljubljanskega. Spomnili smo se ga pri službi božji v Waterschei-u in Eisdeni. Posebno uro molitve smo obrnili v ta namen, da bi dragi Bog bogato nagradil plemenita prizadevanja visokega jubilaranta in mu naklonil še mnogo let za časni in večni blagor Slovencev izredno plodovitega življenja. Odboj društva sv. Barbare v Eisdeni je Prevzišenemu v imenu nas vseh poslal posebno pozdravno in zahvalno pismo.

Poroke: V Mechelenu se je poročil g. Cater Franc z gdč. Jožefo Pecí, ki je pred kratkim prispela iz domovine.

V Eisdeni je gdč. Julka Rak sklenila zakonsko zvezo z g. Sergijem Roffare-om;

V Cherattu je ga. vdova Alojzija Markovič iz Čezsoče popeljala pred oltar g. Ivana Crnkoviča.

Vsem parom iskreno čestitamo in jim želimo vso stečo!

Bolniki: V bolnici v Genku išče zdravja gdč. Berta Gorenšek iz Mechelen-Cité. Istotam se zdravi g. Julij Alif, ki je dobil težke poškodbe pri prometni nesreči. Naš požrtvovalni tenorist g. Ivan Gorjan si je pri padcu s kolesa zlomil kost v rami. Zdravi se doma. V bolnici Bavière leži g. Nace Hren iz Eisdena, ki se je moral podvreči težki operaciji zaradi revmatizma. Na kliniki v St. Truiden-u še vedno sameva g. Ivan Draksler, ki je pred vojno bil zvest član naših društev. V Bilsenu išče zdravja ga. Nemeš Justa. V Waterschei-u se je g. Fleré Rudolf ponovno moral zateči na kliniko. Gg. Brumecu Janu in Vivodu Francu se zdravje počasi obrača na bolje.

Ne pozablajmo na naše bolnike!

CHARLEROI — MONS

Na Veliko noč se je zbralo veliko rojakov k slovenski službi božji v Charleroi in tako skupno proslavilo dan Kristusovega vstajenja. Žal, da smo pogrešali naše velikonočne pesmi!

V okolici Monsa smo opravili na tiho nedeljo križev pot v Fleni in nato zapeli lavretanske litanije. Na velikonočni ponedeljek smo se zbrali v Paturages pri sestrah. Lepe velikonočne pesmi so peli pevci iz Charleroi.

Zapustili so nas in odšli v večnost rojaki: v Mont-sur-Marchienne 19. febr. Mirko Frajle, roj. v Celju 1896; v Chatelineau 21. febr. Marijanca Mauri, roj. Šorli pri Grahovem na Goriškem 1895; istotam je umrla 3. marca Marija Pisarič, roj. Pačarič 1.

†

Marijanca

Mauri

1909 v Futogu; 4. marca je umrla v Chatelet 22-letna Marija Pungeršič iz Dol. Radovja (Bučka na Dol.), ki je prišla na obisk iz Slovenije k sestri. Po par dneh so jo peljali v bolnico in je tam po dveh mesecih po več operacijah umrla. V La Bouverie pri Monsu so 18. marca pokopali Julija Mohoriča, roj. 1905, iz Idrije doma. — Naj v miru počivajo, prostalim naše sožalje.

Poročili so se v zadnjem času: g. Anton Pagon in gdč. Antonija Tratnik v Charleroi-Nord; g. Ivan Jerončič in gdč. Poldica Kodeh v Chatelineau; g. Matija Fidler in gdč. Joseana Bertiaux v Paturages. Obilo sreče!

FRANCIJA

PARIZ

Služba božja za Slovence. — Odslej je vsako drugo nedeljo ob 10. uri dopoldne sv. maša za Slovence v kapeli pri sestrarh 80, rue Vaugirard (Métro: Saint-Placide). V mesecu maju bo sveta maša v nedeljo 3. in na praznik Gospodovega vnebohoda 14. maja. **Na binkoštno nedeljo**, 24. maja, ne bo sv. maše dopoldne, pač pa **bodo ob pol štirih pop. slovesne večernice**, h katerim so priščno povabljeni vsi Slovenci iz Pariza in okolice, da skupno počastimo majniško Kraljico in tako poživimo med nami slovensko skupnost.

Junija bo sveta maša v nedeljo 7. in 21.

Posebna župnija za Slovence, Hrvate in Srbe. — 1. avg. 1952. je sv. oče uredil z apostolsko konstitucijo „Izseljenska družina“ („Exul familia“) dušno pastirstvo med izseljenci po svetu in želi, da bi izseljenci vsa-

kega naroda povsod imeli svojega lastnega duhovnika.

V skladu s tem je 31. jan. 1953. Konzistorijalna papeška kongregacija v Rimu imenovala za pariško nadškofijo č. g. Naceta Čretnika kot dušnega pastirja za vse katoličane jugoslovanskih narodnosti. Pariški

BRATA IŠČE

Kdo bi vedel, če je še živ moj brat **FRANC ZABUKOVSEK**? Bil je doma v Ponikvi ob južni železnici; v Francijo je odšel leta 1929 in bival v Moselle. Pred vojno nam je še pisal, potem smo izgubili sled za njim. Prosim odgovora na naslov: **Mr. Alojzija Berglez, 187 Spruce St., Bridgeport 5, Conn., U. S. A.**

kardinal Feltin je 22. febr. objavil to imenovanje, s katerim ima g. Čretnik odslej vse pravice župnika, kar zadeva naše izseljence v pariški nadškofiji. Odslej se more tudi glede poroke vsak naš izseljenec obrniti ali na župnika, v čigar župniji biva, ali pa na našega dušnega pastirja. Dobite ga ali pri slovenskih mašah, (kjer bo tudi možnost za sv. spoved) ali pa na njegovem naslovu: 4, rue Saint-Fargeau, Paris 20e (Métro: Saint-Fargeau), tel. MEN 61-60.

Druge novice: — V družini Slavice in Jurčka Meublat je živahna Anica dobila še brata Daniela. Čestitamo! — Gdč. Marija Marič iz Odrancev je po težki operaciji zopet okrevala.

PAS-DE-CALAIS

Po vseh večjih slovenskih kolonijah smo slovesno praznovali veselo alelujo. Čutili smo, da je to zares dan, ki ga je naredil Gospod, da se radujemo in se ga veselimo. Tudi v manj toplih srcih se vzbudi in poglobi zavest, da smo kot kristjani po Jezusovem vstajenju enako namenjeni k našemu častitemu vstajenju.

Slovesnosti so povsod poveljevale lepe naše velikonočne pesmi. Spominjali smo se nekdanjih velikonočnih praznikov s procesijo v jutru velike nedelje, med katero so pokali možnarji, veselo pritrkavali zvonovi in plapolala bandera. Bilo je to tam doma.

Tako so prazniki za izseljenca ne le dnevi veselja, ampak so obenem spomini na dom. Kako pusto in prazno bi bilo življenje brez krščanskih praznikov!

Društvene vesti

Z novo pomladjo je prišlo novo živahno življenje v naša društva. Na občnih zborih so v lepi zastopnosti nanovo volili odbore in delali, če ne „petletke“, pa vsaj enoletke za leto 1953.

Sadovi se že poznajo. Bruay je že nasto-

Domača čevljarna in trgovina **LIZZI ŠTEFAN, Merlebach**, rue de Forbach, vas vljudo vabi, da pridete in si ogledate v zalogi veliko izbiro za potovanja: kovčke, nahrbtnike, mape vseh vrst itd. Sprejema naročila po meri in popravila.

pil, Liévin je imel prireditel v Belo nedeljo z igro „Tihotapec“, ki ji je sledil za smeh šaljivi prizor „Kmet in fotograf“ in nato še lepo petje domačega kvinteta. Društvo Méricourt-Sallaumines noče zaostati, posebno, odkar je pridobilo precej novih članov. Za danes samo toliko, da ne boste mislili, da mi severnjaki spimo.

Druge vesele vesti

Zadnji veliki misijon nam je dal spodbudo, da smo začeli vpeljavati evangelijske krožke. Eden že deluje v Sallaumines-Méricourt. Zbiramo se v malih skupinah, moški in ženske, v hišah izseljencev. Vsak ima v roki evangelijsko knjigo, ki jo prebiramo in razlagamo. Kako naj tudi krščansko živimo, če bi ne poznali življenja Kristusovega in njegovega nauka. Druge kolonije bodo sledile.

Poroka v Bruay. Na velikonočni ponedeljek sta si pred oltarjem segla v roke za

Gospa **Alojzija Komac, Freyming**, rue Principale praznuje letos 25-letnico obstoja svoje trgovine. Izdeluje in prodaja moške in ženske obleke. Rojaki, ki potujete v domovino ali pošiljate pakete svojim dragim: Obiščite to trgovino! Delo dobro, blago prvostveno. Svoji k svojim! Gospa govori slovensko, francosko, nemško, italijansko.

vse življenje ženin Poličnik Franc in nevesta Bohinc Miroslava. Med poročno sv. mašo je prepeval pevski zbor društva sv. Barbare, ker je bil ženin vsa leta njegov delavni član in po vseh kolonijah dobro znan igralec pri raznih društvenih prireditvah. Po poroki je pevski zbor v društvenem lokalu zapel novoporočencema na čast pesmi „Dom“ in „Rožmarin“, ki se pa ne

bo posušil, ker smo prepričani, da bosta oba tudi zanaprej vneto delovala v društvu. Čestitamo in kličemo jima: Bog Vaju živi!

Zalostne vesti

Zapustili so nas v upanju na svidenje v večnosti: Lackovič Pero iz Liévin-a, star šele 26 let, še samski. Dolga leta je bolehal na pljučih. 5. marca smo ga položili v grob, kjer že počivata oče in mati.

Erika Lešnjak, poroč. Komperza, je umrla v Parizu 9. marca po operaciji srca. Njeno truplo so prepeljali v Lens, kjer žive njeni starši. Zapuška moža in sinčka. V Vendin-le Vieil je na silikozni umrl upok. rudar Martin Lečnik. Dočakal je 60 let.

V Bruay smo 26. marca pokopali ob obilni udeležbi upok. rudarja Gregorija Medvedšek. Svoj čas je bil predsednik društva sv. Barbare in do smrti njen zvesti član.

Zalosti preostalih se pridružuje „Naša luč“ s prošnjo, naj jim Gospod vsem dá večni mir in naj jim sveti večna luč!

Slovenci, prihajajte v gostilno katoliškega prostetnega doma „Foyer“ Merlebach, rue Maréchal Foch, kjer vam bo dobro postregel naš slovenski rojak.

PROSLAVA V BRUAY

Za god našega izselj. duhovnika so mu v Liévinu pevci lepo zapeli na domu. Ker pa praznuje letos 70-letnico, smo v Bruayu, kjer je pred 26 leti prvič za nas maševal, priredili prirčno slovesnost. Sv. mašo smo darovali za njegove umrle starše. Pridigal je tokrat č. g. Ign. Čretnik iz Pariza. Od tam sta prišla tudi zastopnik ameriških Slovencev g. Florijan Močilnikar, profesor, in g. Božo Kontušar, skladatelj.

Rojaki iz Merlebacha in okolice: kadar greste na sprehod ali na izlet: ustavite se v Hombourg-Bas ter obiščite gostilno Becker-Simnovič Olga, hčerka rajnega Simnovič Janeza. Cene nizke, prvostvena pijača! Se toplo priporoča!

Na popoldanski proslavi so bili pozdravi in čestitke naših društev in odsekov, pozdravna pisma, govori gostov, deklamacije naših malih, deklet, fantov in mož. Naš pevski zbor je zapel „Bog Vas živi!“ in „V pesem izlijte“, kvartet iz Sallaumines „Zadoni nam“, dve deklici v narodni noši „Sijaj, sončce“ in ženski zbor tri pesmi. Uprizorili smo „Tragedijo francoskega duhovnika“, ki je vse pretresla do srca. Za konec je mešani zbor zapel še pet pesmi.

Ob nemški meji

SMRT MED NAMI

8. 2. je umrl nenadne smrti v Creutzwald: Marko Doberšek, 74 let star, rojen v Zabukovju pri Sevnici, pokopan cerkv. v Creutzwald 10. 2.

13. 2. je izdihnil po dolgem hiranju v Merlebachu rojak Danjko Jožef, star 71 let, roj. v Rodenburgu pri Sv. Trojici, pokopan cerkveno 16. 2. v Merlebachu.

16. 2. je nenadno umrl 67-letni Golob Alojzij iz Bukove vasi na Primorskem, pokopan cerkv. 18. 2. v Merlebachu.

23. 3. je umrla 67-letna vdova Božiček Marija, roj. Gorišek v Kozjem pri Rajhenburgu, cerkv. pokop. 25. 2. v Freymingu.

26. 3. je umrla mati Malgaj Frančiška, roj. Trdin, stara 54 let, novoapostolske vere, pokopana na Hochwald (Moselle). V Aumetzu pa je umrl v začetku februarja Madoto Janez in bil tam cerkveno pokopan. Vsem rajnim želimo večni mir in pokoj, sorodnikom pa izražamo iskreno sožalje! (Poročilo Katol. misije Merlebach.)

PRAZNOVANJE VELIKE NOČI

Kot vsako leto, tako smo se letos še posebno veselili lepega praznika Vstajenja našega Gospoda. Od vseh kolonij so prihajala pisma in vabila, naj obiščem rojake in jih kolikor mogoče pripravim za duhovno veselje velike noči. Že na tiho nedeljo sem odhitel v Giraumont, kjer sem obiskal maše bolnike, spovedal in obhajal lepo število naših rojakov ter v njihovem krogu obujal spomine na lepe običaje velikonočnega tedna in praznika v naši domovini. Ločili smo se z željo, da se kmalu zopet vidimo.

Isto veselje je zavládalo v Knutange in Algrange, kamor sem prišel tretji dan. Na praznik Marijinega oznanjenja smo imeli slovensko službo božjo v Algrange, pri kateri so naši rojaki lepo zapeli postne pesmi ter zopet v lepem številu pristopili k mizi Gospodovi. V Audun-le-Tiche so prihiteli celo rojaki iz Luksemburga (Esch) ter s svojimi rojaki omenjene župnije lepo opravili svojo velikonočno dolžnost.

Težko je bilo vsem, ko smo se ločili in sem odhitel v Aumetz. Mnogi naši rojaki so prišli že zvečer k sv. spovedi, drugi pred sv. mašo. Tudi tu so z lepimi pesmimi naša srca vpeljali v velike dogodke velike noči.

Skozi Boulange sem odhitel v Tucquegnieux. Bil je hladen večer in mrzlo jutro v mali kapelici kolonije Marine, pa naši rojaki se tega niso zbal, ter prišli v lepem številu k sv. spovedi in k sv. obhajilu. Pogumno so zapeli tudi tu lepe postne pesmi in pripravili srca za sprejem velikonočnega Jezusa. Po vseh omenjenih kolonijah sem bil deležen velike prijaznosti, gostoljubnosti naših rojakov; zato se tu prav iskreno zahvaljujem vsem za vse dobrote. Vračal sem se utrujen, toda z veseljem v srcu, saj je marsikateri prejel v teh dneh tako zaželeni mir v svojo dušo.

V Habsterdicku smo se pripravili za velikonočni praznik na veliko sredo. Naše pevke so izbrale najlepše postne pesmi in tako pripravile pravo razpoloženje v srcih naših rojakov. Pri oltarju Marije iz Brezij smo kleče prosili, naj nas Mati božja s svojim Sinom utrdi v vdanosti in trpljenju in v bojih za čisto srce, s katerim smo želeli obhajati veliko noč.

Velikonočni praznik smo z vso slovesnostjo praznovali v Merlebachu. Od vseh strani so prihiteli rojaki, „Slomšek“, naš cerkveni zbor, se je res potrudil, da je z zbranimi pesmimi in lepim predvajanjem pod vodstvom našega dragega dirigenta Emila Šinkovca, povzdignil vso slovesnost do viška. Clovek je to uro skoro pozabil, da je v tujini.

Na velikonočni ponedeljek so bili istega veselja deležni tudi rojaki v Creutzwald, kamor je pohitel isti zbor in z istim uspehom navdušil naše rojake in vernike raznih narodnosti, da so z najlepšimi vtisi odšli domov. — Z veseljem sem gledal, kako je žarela velikonočna radost v obrazih naših rudarjev, slovenski mater, fantov in deklet, s kakšno pozornostjo so poslušali slovensko besedo in petje, kako jim je živo pred oči stopila velika noč, kot jo praznujemo v domovini.

V želji, da vsem rojakom to praznovanje ostane v trajnem spominu, da jim poži vi sv. vero in dá moč za težko življenjsko borbo, se tu še enkrat vsem iskreno zahvalim za veliko udeležbo ter kličem vsem: Bratje in sestre, krepko naprej v ljubezni do Boga in do bližnjega!

Vaš izseljenski duhovnik Stanko.

OKROG MERLABACHA:

Minila je dolga zima in se približala cvetoča pomlad. Tako zaželeno sonce ogreva nas in vso naravo s svojimi žarki, vse se prebuja iz spanja. V izložbah so izginile zimske stvari, po vrtovih in njivah je že vzkliklo posejano seme: vse se pripravlja na poletni

čas. Slovenci delajo poleg rudarskega dela še na polju ter tako skrbijo za vsakdanji kruh.

V predpustni dobi so priredila naša pevska in podporna društva pustne veselice s plesom za nagrado. Tako smo podprli naše društvene blagajne in nudili Slovincem potrebnega razvedrila. Za lepe maske so bili tudi naši rojaki deležni lepih nagrad.

V postnem času smo slišali pri slovenski službi božji postne pesmi in pridigo o zadnji večerji in Jezusovem trpljenju, ki so nam segale globoko v srce. Rojaki, le pridno prihajajmo k slovenski službi božji, saj tam dobivamo v naših težavah uteho, srečo in blagoslov!

Na cvetno in velikonočno nedeljo je priredilo francosko fantovsko društvo v Freymingu igro „Marija Goretti“. Pri tej igri je imela glavno vlogo hčerka slovenskih staršev Cvetka Zupančič. Svojo težko vlogo, v kateri je predstavljala Marijo Goretti, je sijano rešila in ji zato priskrbo čestitamo!

Kakor lansko leto bodo tudi letos priredila naša pevska in podporna društva dne 23. avgusta skupni izlet v domovino! Prijaje prejemajo vsa društva v svojih društvenih prostorih vsako nedeljo od 14.-16. ure: za pevsko društvo „Triglav“ v gostilni Pignol Alphons, Freyming; za „Slavček“ v gostilni Wilmouth, Freyming; za pevsko društvo „Sava“ v gostilni Makovec, Merlebach. Tam dobi vsak potrebna navodila.

Podrli so staro merlebaško cerkev, v kateri smo imeli Poljaki in Slovenci vsa bogoslužna opravila. Ob velikih praznikih je bila po našem okusu okinčana in krasno razsvetljena. V njej smo se počutili srečne in samostojne in smo imeli tam košček svoje domovine. V vojni je bila malo poškodovana. Mi Slovenci smo vse storili, da bi ohranili to cerkev, a bilo je vse zastonj. Občina trdi, da bi nastali s popravilom preveliki stroški. Žalostno smo vzeli slovo od naše nam tako priljubljene cerkve, ki nam je zrastle globoko v srce. Izginila je z zemeljskega površja in naših očih, a spomin in ljubezen do nje bosta ostala!

Veliko propagando delajo razni drugoverci po naših kolonijah: bodimo prijazni do njih, ne spuščajmo pa se v pogovor o verskih stvarih, saj je naša vera tako lepa, kvestna in zveličavna! Rojaki, ostanimo zvesti naši katoliški veri!

V zadnji številki „Naše luči“ je bilo pomotoma sporočeno, da je za blagajnika pri

pevskem društvu „Sava“ g. Martin Mavrovič. Blagajnik ni on, ampak g. Mav Silvo. Franc Ribič, rudar.

TUCQUEGNIEUX

Naša spoštovana in povsod priljubljena gospa Rožetova je postala drugič „stara mama“. Njena hčerka Lenka je namreč podarila možu Adamu živ pirh — čvrstega sinčka. Mnogo sreče malemu in družini!

Ob velikonočnih praznikih nas je obiskal msgr. Grims ter nas nekoliko „oprál“. Ženske se raje in v večjem številu odzovemo njegovemu vabilu za spoved kakor moški. Ti si najbrž mislijo: „Kdor mož je, bolečine najhujše nosi nem, ne kaže jih po svetu, ne kaže jih ljudem,“ kakor je zapisal pesnik Gregorčič. Toda zdi se mi, da se tudi modra moška glava včasih moti.

Marinčanka

DVE PREKMURKI PIŠETA...

Prva:

„Prišel je najlepši mesec maj, posvečeni nebeskoj Kralici Mariji. Vroče molitvi posebno ta mesec kipijo gor nad zvezde k Materi našoj, k Materi Boga samoga. Kak srečni smo mi, ki mammo takšo mater v nebesaj. Njena največša žela je, ka se ne bi pogūbo nieden človek. Materina žela je, da bi mij vsi vžijvali pri Njoj i njenom Sini večno blaženstvo. A to velko srečo si moramo zaslužiti v tom zemeljskom življenji s tem, da spunimo volo Boga. A to je žmetno: za lepo življenje trbej milosti, a to si moremo sprositi. Zato smo srečno, ka mammo tak mogočno priprošnjico v nebesaj — Marijo!”

M. Hajdinjak, Tivernon (Francija)

Druga:

„Prekmurski bratje in sestre! — Ob pri- liki tej lepih praznikov prosimo skupno za mir, za naše drage tam vu rojstni domovini in za tiste trpeče jetnike, duhovnike in dr. Ne spozabimo, če smo f tujini, na našo domovino, rojstno zibelko, kjer so nas zibali zlata mamica. Ne smemo pozabiti na naše duhovne pastirje, da so nam otprli naša srca do veselja z našim slovenskim listom „Naša luč“. Čepraf smo utrujeni, ga fse- glij radi preberimo. Torej pogum in ve-

selo naprej. Vas vse pozdravlja prekmurska domačinka Tinika Žižek, Monneville Oise (Francija).

HOLANDIJA

Tudi letos smo praznovali veliko noč, kolikor se je dalo po domače: z žegnom velikonočnih jedil, spovedjo in obhajilom ter s slovesnim „gorvstajenjem“, ki je bilo v Heerlerheide. V radiu Maastricht so na veliko soboto oddajali celo slovensko petje in glasbo.

Je pa bilo letos nekaj posebnega. Zaključili smo sv. misijon. Med nas je namreč prišel iz Gorice misijonar g. Jože Vidmar, ki je za božič tako uspešno pridigal med rojaki po Sev. Franciji in Belgiji. Tri tedne pred veliko nočjo je pridigal zdaj v tej, zdaj v oni koloniji. Povsod je žel veliko zanimanje in sedaj je še tistim žal, ki se jim takrat ni zdelo vredno iti ga poslušat. G. misijonarju se pristrčno zahvaljujemo za njegov trud!

Naša društva so imela občne zборе in so sestavila odbore za to leto, „Zveza društev sv. Barbare“ nastopa 25. leto obstoja. V odboru so pod preds. F. Parfantom še: F. Jančič, Slavko Strman, A. Kozole, F. Vodeb, A. Kropivšek. Volilni izidi posameznih društev so til: Heerlerheide-Brunssum ima odbornike: L. Strman, I. Banič, F. Bohanec, A. Robek, J. Svet, A. Kozole, J. Hladin. — Eyselshoven: A. Papež, F. Jančič, F. Herle, R. Zupančič, P. V. Royen, F. Krašovec, F. Pihler. — Lindenheuvel: A. Kropivšek, S. Reberšek, A. Kropivšek ml., S. Hanssen, A. Knez st., T. Lammers. — Hoensbroek: J. Resnik, R. Skorc, F. Pobežin, E. Markon, F. Železnik, L. Britovšek, F. Vodeb, S. Hariš.

V odboru pev. društva „Zvon“ so: A. Robek st., D. Omerzu, F. Gril, A. Robek ml., L. Korber, R. Garaj. — „Škrjanček“ v Eyselshoveni vodijo: A. Papež, Mici Konte, F. Jančič, Mici Čebin, P. v. Rooyen.

Upamo, da bodo kakor v preteklosti tudi v bodoče odborniki in člani naredili vse, da ostanemo vsi skupaj zvesti, verni in zavedni Slovenci, ki bomo v ponos svoji domovini.

9. marca smo se spomnili 70-letnice prevzvišenega g. škofa Rožmana ter mu po radiu na kratkih valovih poslali v pozdrav našo pesem in čestitke pevcev, naše mladi-

ne in naših društev. Temu velikemu škofu, ki je pred vojsko preko Rafaelove zveze skrbel za izseljence in sedaj osebno dela med njimi v Sev. Ameriki, želimo iz srca: Na mnoga leta!

Našemu nepozabnemu patru Teotimu smo s pomočjo belgijskih Slovencev postavili lep nagrobni spomenik z napisom: „Slovencev zvesti dušni pastir, uživaj pri Bogu plačilo!“

Umrl je rojak Hribar, roj. 1902 v Hocheide-Homberg v Nemčiji. Pokopan je v Hoenbroeku. Umrla je 23. marca vsled raka na želodcu ga. Frančiška Ograjenšek, stara skoraj 70 let. Pogreb je bil v Heerlenu. Oba naj počivata v miru!

NASTOP IZSELJENCEV NA TELEVIZIJI

Svet gre naprej in z njim podjetnost naših rojakov. Začenja se televizija. Nova priлика se nam nudi, da pokažemo drugim narodom lepoto naših narodnih noš in slovensko veselje ob lepi pesmi in melodiji.

Tako so nastopili 3. marca na holandski televiziji slovenski pevci in pevke v narodnih nošah. Daleč naokoli, vsem, ki so gledali pri televizijskih aparatih so se pokazali. Oglasila se je naša pesem, zaigrala je harmonika. Kakor v opereti je bilo — pokazano in zapeto, dokler ni pesem izzvenela v končni „živio!“ — Čestitamo!

NEMČIJA

Werl (Westfal.) — V Mariannenhospitalu je umrla 15. januarja, prevedena s sv. zakramenti, ga. Pavla Smrekar, roj. Jevnikar 1891 v Trbovljah. Še pred prvo svet. vojno je prišla v Nemčijo. Zapušča svojce po raznih deželah, v Nemčiji in Belgiji. Naj počiva v miru!

Gremo v Kevelaer! Tudi letos mislite na to, da se tudi vi pridružite slovenskim romarjem v Kevelaer, kamor smo v prejšnjih letih toliko romali. Vsi, ki so bili lansko leto tam, so bili tistega dneva zares veseli. Marsikaterega znanca dobiš tam pri Marijinem svetišču, kjer Marija deli milosti in tolažbo.

Najboljši dar

Izza palestinskih gorá je zasijalo sonce in z zlatimi žarkí ožarilo kamenito pokrajino. Ako bi imelo oči, bi si jih pomelo in zagledalo človeka, ki na samotnem hribu kleči in moli. Sinoči so ga videle zvezde, kako se je zgrudil na kolena.

Vso noč je prečul v molitvi. Poiskal je samotén kraj, da se je umaknil množici in učencem. Ko je prišel zjutraj k njim, je z njegovega obraza odseval sijaj molitve. Vedeli so, da se je razgovarjal z Očetom. Nekdo je stopil predenj in ga prosil: „Gospod, nauči nas moliti!”

Učénikove oči so se zaiskrile v radosti. Prišel je trenutek, ko bo dal človeku najlepši dar. Dar, ki ne bo minil vse do konca dni. Sami so ga prosili zanj. Prošnje ne more odreči. Saj bo ustanovil daritev, ki bo približala Boga človeku. Dokler bodo stali oltarji za daritev, se bo tudi molitev dvigala k Bogu. Osrečevala bo ljudi, dajala jim poguma in moči. Vodila bo tiste, ki iščejo Boga...

Takrat je Kristus prvič izrekel: „Oče naš, kateri si v nebesih...”

Vsak dan za njim ponavljamo. Morda kdaj izgovarjamo besede brez prave misli, morda nam je preusakdanje, da bi mislili o globini, o kateri govoré besede. Veliko je bilo o očenašu že napisanega. Ako bi zbrali vse, bi vendar zopet in zopet spoznali, da njegova globoka vsebina še ni izčrpana.

Naša narava kliče po molitvi. Tudi pogani molijo, sicer po svoje in svojim bogovom, toda njihove molitve ne moremo niti malo primerjati Gospodovi. Že dva tisoč let človek moli očenaš in vendar ga ni do dna doumel.

Mož se je pred prijateljem pohvalil, da je poročen z ženo, ki je brez vsake vere. Ne samo, da ničesar ne veruje, temveč vero še sovraži. Prijatelj ga vpraša: „Ako smem vprašati, kaj bo pa otroke učila?” Vprašanje je zaprlo usta. In prijatelj je še to dodal: „Ako smem svetovati, naj tvoja žena nauči otroke moliti. Moliti in razumeti očenaš. Mora pa sama najpreje poznati, kaj molitev obsega.”

Očenaš je najboljši dar, ki ga more dati mati otroku. Otrok se bo te molitve hitro

naučil. A mati mu mora nuditi še več: vzgojiti ljubezen do molitve.

Otrok bo moral nekoč na isto pot kot mi vsi: v življenje. Življenje pa nikdar ne more postati raj na zemlji. Otrok bo potreboval moči in opore. Oboje bo našel v molitvi.

V stari zavezi svetega pisma beremo, kako je peljal Mojzes svoje ljudstvo v obljubljenó deželo. Zadelí so na Amalečane, ki jih niso pustili dalje. Jozue je vodil boj. Mojzes pa je na gori molil in prosil božje pomoči. Pismo pove: „Ko je Mojzes dvignil roke, so Izraelci zmagovali; ko jih je spustil, pa Amalečani” (Izh. 17, 2).

Tudi mi smo v življenjskem boju in naše roke so preveč utrujene, da bi jih dvigali v molitvi. Ako hočemo zmagati, mora naša prošnja biti: „Gospod, uči nas moliti.” Ne le besed, ampak tudi duha molitve. G.

Materina molitev

V tujino odšel je, izginil je v nji kot žar, ki v teminah ugasne, in dan na dan mati ga klicala je, naj vrne čez gríče se jasne.

In njena ljubav je šla križem svet, po tujem povsod ga iskala in slednji večer v hrepenečih solzah je trudna, potrta zaspala.

In njena ljubav je šla križem svet, povsod od ljudi ga prosila in vsako jo jutro je nova bridkost obupano, plaho vzbudila.

In slednjič je mati z molitvijo na vrata nebeška potrkala: „Vsaj en večer naj sirota bi se nebeške tolažbe nasrkala...”

Ni trkala dolgo; zaupanje ji odprlo nebeška je vrata: v domačih je vratih sinko obstal jecljaje: „O mamica zlata!”

Leopold Turšič

— NAŠA LUČ —

bratom in sestram slovenske krvi širom
Zapadne Evrope v razvedrilo, veselje in
podučilo.

V zadevah lista (darovi, oglasi in dopisi)
se obračaj na poverjenika v tvoji deželi.
Lahko pišeš tudi na naslov: NAŠA LUČ,
Viktringer Ring 26, Celovec - Klagenfurt,
Austria.

Če ti list pošiljajo naravnost iz Celovca,
stane letno (6 štev.) 15 šilingov, ozir. 470
lir; 35 bfrs; 350 ffrs; 3 RM; 70 amer. centov.

ŠIRITE VSI — NAŠO LUČ!

IZ POŠTNE TORBE

Rešitev postne križanke v 2. številki: vodoravno: 1
pepelnica, 6 teta, 7 mana. — Navpično: 1 prt, 2
pot, 3 la, 4 Iva, 5 aba.

Rešitev „Velikonočnega pirha“ se glasi: „Zveličar
naš je vstal iz groba. Aleluja!“

Dopisnikom: Branimir Pistivšek, Nemčija: Hvala
za Vaše pismo. Ker smo sredi leta, bo Vaša pesmica
bolj aktualna za letošnjo decembrsko številko. Ta-
krat jo objavim. — Bog Vas živi!

Urednik.

Voščilo

(Za 70-letnico msgr. Zupančiča zložil upokojeni
rudar Rud. Kolenc v Bruay-en-Artois v Sev. Fran-
ciji.)

Bog Vas živi še med nami

in poplača Vas obilo!

Mi Vam bomo vedno vdani —
naše Vam je to darilo.

Dober, zvest ste nam učitelj,
to Vam radi vsi priznamo.

Najboljši naš ste pa voditelj,
zato mi vsi Vas radi imamo.

Slavo, čestitke, zahvalo —
izrekamo danes Vam vsi.
Ljudstvo slovensko ostalo
Vam bo hvaležno vse dni!

Vesti iz Anglije

Opozorilo: Vsem, ki prihajate k blago-
slovu in sestankom na Golders Green v
Londonu: V maju ne bo blagoslova in se-
stanka na prvo nedeljo, temveč bo na dru-
go nedeljo, t. j. 10. maja in sicer bodo toč-
no ob 5. uri pop. šmarnice v cerkvi, potem
pa sestanek v dvorani.

Iz matičnih knjig: V cerkvi Sv. Marije Blackbrook
(St. Helens) sta se 21. marca poročila Deborah Lyon
in Franc Fekonja. — Poroka Otona Hajncla in June
de Wilde je bila 31. marca v cerkvi sv. Jakoba,
Twickenham (Middx) in ne, kot je pomotoma po-
ročalo „Pismo“. — Vsem: Obilo sreče!

Velika noč: Lepo smo jo praznovali, čeprav po-
grešamo naših navad in naše domačnosti. Zlasti je
bilo lepo na veliki petek v Rochdale, kjer smo se
zbrali k skupnemu križevemu potu ter govoru in
potem na veliko nedeljo v Londonu, kjer se nas je
zbralo skoraj sto. Prihiti so tudi pevci iz S. Wa-
lesa, ki so lepo zapeli v cerkvi in potem tudi v
dvorani. Po blagoslovu je bil „žegen“ že priprav-
ljen v dvorani. Igralci so za te prilike, kot so tu,
dobro podali svoje vloge v komediji „Teta na ko-
nju“ ter tudi želi zasluženo priznanje. V prijetni
domači zabavi in razgovorih je potekel večer, do-
kler se nismo razšli z obljubo, da se bomo spet
kmalu zbrali.

Darovi: Za misijone je darovala gospa M. Žebo-
tova 1 funt. — Za Dom v Gorici pa g. A. Želc 1
funt. — Po 8 angl. šil.: G. Vidmar, M. Fras, A. Žele
in J. Grčar obenem z naročnino na „Kat. misijone“.
Bog povrni!

(Opomba uredništva: Sporočilo prejeli prepozno,
ko je bil list že skoraj dotiskan, zato je na zadnji
strani ovitka.)

Odgovorni urednik: Dr. Janko Hornböck. - Založba
Družbe sv. Mohorja v Celovcu. - Tiska tiskarna
Družbe sv. Mohorja v Celovcu. - Printed in Austria.